

lem, som henledebe. Dymærksomheden derpaa, holdt sig hovedsagelig til den Stilling, som Ministeriet indtog ligeoverfor Forordningen. Han sagde: Vilde det være vanskeligt for Ministeriet at udvikle sig fra sin nærværende Stilling, idet man gjorde Forordningen tvivlsom ligeoverfor det? Jeg troer, at naar man kun et Dieblif lægger Mærke til hvad jeg har sagt, at Regjeringen ved at betragte denne Forordning som ugyldig, ved at gaae ind paa den Anskuelse, at den ikke havde en bindende og uroffelig Tilværelse, netop opgiver en Bestemmelse, som den maa være glad ved at have vundet fra sine Forgjængere og altsaa ikke behøver at tilskampe sig paany, saa vil man erkjende, at, om der ingen anden Grund var for den nærværende Regjering til at ønske, at denne Forordning bliver staaende, saa maa den dog ønske det af denne Grund. Men der er en anden Række af politiske Betragtninger, som forekommer mig at maatte lede Rigsdagen til at opgive enhver Forsølgelse, idetmindste for Diebliffet. I det Dieblif nemlig, at vi overgive denne Sag til Domstolen, saa erklærer den lovgivende Magt, at den ikke har seet sig istand til, ved sin politiske Indflydelse at bringe Sagerne i den Udviklingsrække, som den anseer nødvendig, den overgiver det til Domstolen og stiller derved saa at sige Domstolen som en politisk Corporation over sig. Rigsretten er en farlig Institution; thi saa nyttig som den er, saa giver man den en Betydning, som svækker Betydningen af de lovgivende Corporationer, naar man bruger den for hyppigt og ved Leiligheder, hvor det ikke er absolut nødvendigt. Idet man bruger den, gjør man et Forsøg, som man skal vogte sig for at gjøre, og jeg vil bede Enhver her i Salen spørge Historien, om det nogenstunde er gjort, og om det er gjort ustraffet, hvor man har forsøgt det? (En Stemme: I Norge!) Det er ikke gjort under Forhold, der i mindste Maade ligne disse; det er gjort under Forhold, der vel kunde ligne en Rigsretsaction som den, der muligt kunde komme i vore Finantsager, men det er ikke gjort der, hvor der opstod det Spørgsmaal: Har Eders Grundlov Ret, eller har den ikke? Rækker Eders Grundlov dertil eller ikke? Have I den Magt ved Eders Grundlov, eller

have I den ikke? — Jeg siger: lad det blive staaende tvivlsomt saalænge som muligt, hvorvidt Eders Magt gaaer ved Hjælp af Grundloven, og lader Eder ikke begrændse i denne Henseende ved nogen Domstol. Naar det er nuudsaaeligt at anlægge en Rigsretsaction, saa gjør det, ikke for at finde Begrændsningen, men for at værg Eder imod Uret, og naar I have overvundet de Hindringer, som ligge i Veien, saa benytter den ikke, thi saa søge I ikke at faae Uret gjort til Ret, men skaffe Eder muligvis en Begrændsning, som I ellers ikke havde; det er et farligt, et skadeligt, ja jeg gaaer meget videre, det er et ubetænksomt og utilladeligt Skridt. Naar man siger: Men skal da ikke den offentlige Moral ssee sin Ret, skal det da ikke sees, om her er begaaet en Forbrydelse eller ikke, saa svarer jeg: at det er der ikke Spørgsmaal om her. Naar de Mænd, som vi beskylde, træde frem og sige, at de ville have, at det skal sees, om der er begaaet Forbrydelse eller ikke, saa kan der være Noget dert, som kan være rimeligt og billigt, og dog vilde jeg fraraade det, fordi det ikke behøves; thi den politiske Anklage skal ikke træde frem, for at tjene private Personer til at blive disculperede; — men naar derimod Spørgsmaalet er, om vi skulle stille os som Anklager i en tvivlsom Sag for at see, om der er en Forbrydelse eller ikke, saa mener jeg, at vi gjøre langt klogere eller rigtigere i, at lade Tvivlen blive staaende, thi vi have en langt større Magt i Tvivlen: end i den tvivlsomme Afgjørelse. Nu siger man, ja, men, naar Grundloven er overtraadt, saa skulle vi dog søge Straf over de Paagjældende, der have overtraadt den. Ja, dersom det var saa utvivlsomt, at Grundloven er overtraadt, saa kunde jeg gjerne slutte mig til denne Grundsetning, men hoormeget det ærede Medlem endog saa siger, at han efter sin indre Betragtning er overbevist om, at der virkelig har fundet en Overtrædelse af Grundloven Sted, saa vil han ikke kunne nægte, ligeoverfor saa Mange, der ere af modsat Anskuelse, at det dog i ethvert Tilfælde bliver meget tvivlsomt. Dersom det var passende her at gjenneingaae de forskellige Punkter, hvorpaa man vil støtte en Anklage, saa vilde det maaffee være muligt for mig at vise,